

KLAIPĖDOS UNIVERSITETAS
LIETUVIŲ KALBOS INSTITUTAS
ŠIAULIŲ UNIVERSITETAS
UNIVERSITY OF ILLINOIS AT CHICAGO
VILNIAUS UNIVERSITETAS
VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETAS

ARCHIVUM *Lithuanicum* 14

LIETUVIŲ KALBOS INSTITUTAS
VILNIUS 2012

Redaktorių kolegija / Editorial Board:

PROF. HABIL. DR. *Giedrius Subačius* (filologija / philology),
(vyriausiasis redaktorius / editor),

UNIVERSITY OF ILLINOIS AT CHICAGO,
LIETUVIŲ KALBOS INSTITUTAS, VILNIUS

HABIL. DR. *Ona Aleknavičienė* (filologija / philology),
LIETUVIŲ KALBOS INSTITUTAS, VILNIUS

PROF. HABIL. DR. *Roma Bončkutė* (filologija / philology),
KLAIPĖDOS UNIVERSITETAS

PROF. DR. *Pietro U. Dini* (kalbotyra / linguistics),
UNIVERSITÀ DI PISA

PROF. HABIL. DR. *Jolanta Gelumbeckaitė* (kalbotyra / linguistics),
JOHANN WOLFGANG GOETHE-UNIVERSITÄT FRANKFURT AM MAIN

DR. *Reda Griškaitė* (istorija / history),
LIETUVOS ISTORIJOS INSTITUTAS, VILNIUS

DOC. DR. *Birutė Kabašinskaitė* (filologija / philology),
VILNIAUS UNIVERSITETAS

PROF. HABIL. DR. *Rūta Marcinkevičienė* (filologija / philology),
VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETAS, KAUNAS

PROF. HABIL. DR. *Bronius Maskuliūnas* (filologija / philology),
ŠIAULIŲ UNIVERSITETAS

DOC. DR. *Jurgis Pakerys* (filologija / philology),
VILNIAUS UNIVERSITETAS

HABIL. DR. *Christiane Schiller* (kalbotyra / linguistics),
HUMBOLDT-UNIVERSITÄT ZU BERLIN

PROF. DR. *William R. Schmalstieg* (kalbotyra / linguistics),
PENNSYLVANIA STATE UNIVERSITY, UNIVERSITY COLLEGE

DR. *Mindaugas Šinkūnas* (kalbotyra / linguistics),
LIETUVIŲ KALBOS INSTITUTAS, VILNIUS

DR. *Aurelija Tamošiūnaitė* (filologija / philology),
VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETAS, KAUNAS

DR. *Birutė Triškaitė* (kalbotyra / linguistics),
LIETUVIŲ KALBOS INSTITUTAS, VILNIUS

DR. *Jurgita Venckienė* (filologija / philology),
LIETUVIŲ KALBOS INSTITUTAS, VILNIUS

Turinys (Contents)

Straipsniai (Articles)

Wolfgang Hock

Untersuchungen zu Daukšas Postille – I. *Doppelungen* ○ 9

Lina Plaušinaitytė, Vilma Zubaitienė

Jokūbo Brodovskio žodyno papildymai: kitakilmių žodžių grupė iš Belemnono žodyno (1728) ○ 99

Birutė Triškaitė

Friedricho Selle's prieraišai rankraštiniame žodyne *Clavis Germanico-Lithvana* ○ 129

Giedrius Subačius

Lietuvių kalbos balsių abėcėlės tvarka ir netvarka: istorija ir nūdienu ○ 155

Jurgita Venckienė

Jono Mačiulio-Maironio raštų rašyba ir kalba: Jauniau sekėjo dinamika ○ 191

Nerijus Šepetys

Kalbos norminimas sovietų Lietuvoje: institucijos, ideologija, mokslas ○ 209

Reda Griškaitė

Emilijos Beniovskytės-Vrublevskienės (Emilia z Beniowskich Wróblewska, 1830-10-05–1886-12-23) dienoraščiai (1850-08-05–1886-09) ○ 227

Publikacijos (Publications)

William R. Schmalstieg

Jānis Endzelins' Letter of March 28, 1960 ○ 311

Recenzijos (Reviews)

Kęstutis Daugirdas

Recenzuojama: Wojciech Kriegseisen, *Die Protestanten in Polen-Litauen (1696–1763). Rechtliche Lage, Organisation und Beziehungen zwischen den evangelischen Glaubensgemeinschaften*, 2011 ○ 317

William R. Schmalstieg

Review of: Vilma Zubaitienė, *Pilypo Ruigio Littauisch-Deutsches und Deutsch-Littauisches Lexicon (1747): Šaltiniai ir leksikografinis metodas*, 2010 ○ 321

Anna Helene Feulner

Rezension von: Vilija Gerulaitienė (par.), Teodoras Lepneris, *Prūsų lietuvis / Teodor Lepner, Der Preusche Littau*, 2011 ○ 329

Christiane Schiller

Rezension von: Liucija Citavičiūtė (par.),
Martynas Liudvikas Rėza, *Raštai* 1, 2011 o 335

Birutė Kabašinskaitė

Recenzuojama: Juozas Karaciejus (par.),
Contiones Lituanicae. XVIII a. pradžios pamokslai, 2008 o 339

Roma Bončkutė

Recenzuojama: Jurgis Ambraziejus Pabrėža, *Taislius augyminis I–223*, 2009;
Domas Kaunas, *Bibliotheca Georgii Comitis de Plater. Jurgio Platerio biblioteka – Lietuvos knygos kultūros ir mokslo paminklas*, 2012 o 347

Roma Bončkutė, Aurelija Tamošiūnaitė

Recenzuojama: Domas Kaunas ir Audronė Matijošienė (par.),
„Auszros“ archyvas. *Martyno Jankaus rinkinys*, 2011 o 357

Aistė Kučinskienė

Recenzuojama: Mikas Vaicekuskas, *Motiejaus Valančiaus užrašų ir atsiminimų rankraščiai Lietuvių mokslo draugijoje. 1911–1914 metų istorija*, 2009 o 365

Darius Staliūnas

Apie kai kurias istorijos mokslo disertacijas, skirtas lietuvių tautiniam judėjimui, apgintas užsienio mokslo įstaigose: Tomo Balkelio (2009) ir Audronės Janužytės (2005) darbai ir jų kontekstas o 373

Diskusijos, apžvalgos, pastabos (Discussions, Surveys, Notes)

Aurelija Tamošiūnaitė

Laiškų duomenų bazės, tekstynai
ir duomenynai: užsienio perspektyva o 395

Jürg Fleischer, Florian Sommer

Litauische Materialien im Archiv des Forschungszentrums
Deutscher Sprachatlas Marburg o 417

Žavinta Sidabraitė

„Globali Baltija: ateinantys 20 metų“: Baltijos studijų
pažangos asociacijos konferencija Čikagoje o 437

Lidia Federica Mazzitelli

The First Berlin Summer School in Lithuanian Studies
(*Erste Berliner Sommerschule zur Lituanistik*) at the Humboldt-Universität
zu Berlin, 10.–14. September, 2012 o 441